

Ansiopäivärahan hakuohje

Tässä hakuohjeessa kerrotaan tärkeää tietoa ansiopäivärahan hakemisesta vuonna 2023. Luethan tämän ohjeen huolellisesti, jotta hakuprosessi etenisi kohdallasi mahdollisimman sujuvasti.

Milloin voin hakea päivärahaa?

Voit hakea ansiopäivärahaa Yrittäjäkassasta, kun olet täyttänyt työssäoloehdon ja olet TE-toimiston lausunnon mukaan työtön. Työssäoloehto täyttyy, kun olet ollut kassajäsen vähintään 15 kuukauden ajan ja eläkevakuutuksesi vuosityötulo on ollut riittävällä tasolla (14 088 euroa vuonna 2023).

Jos et ole vielä ollut kassan jäsen 15 kuukauden ajan ja olet työskennellyt palkansaajana välittömästi ennen yrittäjyyttä, sinulla saattaa olla oikeus palkkatöiden perusteella maksettavaan päivärahaan. Edellytys on, että olet ollut palkansaajakassan jäsen ja palkkatyöllä kerryttämäsi työssäoloehto on edelleen voimassa.

TE-toimisto voi pitää sinua työttömänä, kun yritystoimintasi on kokonaan lopetettu, yrittäjäasemasi on päättynyt tai yrittäjänä työllistymisesi on päättynyt.

Huomaathan, että

- sinulle ei pääsääntöisesti kerry työssäoloehto sairauspäivärahan, raskausrahan tai vanhempainrahan ajalta.
- jos sinulla on maksamattomia YEL- tai MYEL- vakuutusmaksuja, sinulle ei kerry työssäoloehto maksamattomien kuukausien ajalta.

Milloin voin tehdä ensimmäisen hakemuksen?

Voit hakea ansiopäivärahaa aikaisintaan kahden viikon kuluttua TE-toimistoon ilmoittautumisesta. Hae päivärahaa aina takautuvasti.

Suosittellemme kuitenkin, että haet ansiopäivärahaa mieluiten neljän viikon kuluttua TE-toimistoon ilmoittautumisesta. Tällöin hakemuksesi käsittelyä varten tarvittava lausunto on todennäköisemmin ehtinyt saapua kassaan. Lausunnon valmistumiseen kuluu vähintään noin kuukausi siitä, kun olet ilmoittautunut TE- toimistoon.

Saamme eniten hakemuksia aina kuukauden vaihteessa, jolloin myös hakemusten käsittely on hieman tavallista hitaampaa. Suosittelemmekin toimittamaan hakemuksen kassaan muulloin, kuin kuukauden ensimmäisellä viikolla.

Mitä minun pitää toimittaa kassaan?

- Ansiopäivärahahakemus mieluiten neljän viikon ajalta. Laadi hakemus eAsioinnissa **Tee hakemus** -välilehdeltä.
- Eläkevakuutusyhtiösi todistus YEL-, MYEL- tai TyEL-vakuutuksen vuosityötuloista sekä kuluvalta että kolmelta edelliseltä

vuodelta, tai vaihtoehtoisesti vakuutuksesi voimassaoloajalta, jos sinulla on ollut se lyhyemmän ajan voimassa.

- Eläkevakuutusyhtiösi todistus YEL- tai MYEL-maksujen maksamisesta.
- Myyntivoittolaskelma. Laskelma on selvitys yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Laskelmalomake on viestin liitteenä.
- Viimeisen täyden tilikauden tase tai omaisuusluettelo (varat ja velat), jos et ole ollut velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa.

Lisäksi suosittelemme toimittamaan kassaan muutosverokortin etuutta varten. Laadi muutosverokortti verohallinnon [OmaVerossa](#). Ilman muutosverokorttia etuutesi verotus on vähintään 25 %.

Täytä hakemus eAsioinnissa

Täytä ansiopäivärahahakemus verkossa sähköisessä asiointipalvelussamme eAsioinnissa **Tee hakemus** -välilehdeltä. Kirjaudu palveluun pankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai varmennekortilla osoitteessa www.yrittajakassa.fi. Hakemuksen liitteet voit toimittaa eAsioinnin **Liitteet**-välilehdeltä lataamalla ne **Lähetä**-painikkeesta.

Saat viestin eAsiointiin, mikäli tarvitsemme sinulta lisätietoa tai liitteitä. Lisäksi saat uudesta viestistä herätteen puhelimeesi tai sähköpostiisi. Viestit näkyvät eAsioinnin **Viestit**-välilehdellä, jossa voit sekä lähettää viestejä että vastata niihin.

Mikäli et pysty asioimaan verkkopalvelussamme, voit vaihtoehtoisesti toimittaa hakemuksen ja liitteet kirjepostitse osoitteeseen Yrittäjäkassa, Museokatu 8, PL 86, 00251.

Minkä suuruinen päiväraha on?

Ansiopäiväraha muodostuu seuraavista osista:

- **Perusosa**, joka on peruspäivärahan suuruinen eli 37,21 euroa vuonna 2023.
- **Ansio-osa**, joka on suuruudeltaan 45 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta.
- **Lapsikorotus**, joka on 7,01 euroa yhdestä, 10,29 euroa kahdesta ja 13,26 euroa kolmesta tai useammasta alle 18-vuotiaasta lapsesta/päivä.

Ansio-osan suuruus määräytyy 15 kuukauden Yrittäjäkassaan valitsemasi vakuutustason tai -tasojen perusteella. Kassaan valittu vakuutustaso voi olla enintään YEL- tai MYEL-vakuutuksesi vuosityötulon tai TyEL-vuosipalkkasi suuruinen.

Jos vakuutustasosi on vaihdellut, laskemme vakuutustasoistasi kuukausilla painotetun keskiarvon. Tämä tarkoittaa sitä, että pisimpään voimassa ollut vakuutustaso vaikuttaa enemmän päivärahan suuruuteen.

Katso arvio päivärahastasi

Voit laskea arvion päivärahastasi verkkosivustomme laskurissa **Jäsenille**-valikon alaotsikosta [Laskurit](#).

Voit myös katsoa verkkosivustoltamme esimerkkejä ansiopäivärahan suuruuden laskemisesta eri tilanteissa **Jäitkö työttömäksi** -valikon alaotsikosta **Päivärahan määrittely ja maksaminen**.

Huomaathan, että

- jos olet erehdyksissä valinnut kassaan korkeamman vakuutustason kuin eläkevakuutuksesi vuosityötulo, ansio-osa määräytyy eläkevakuutuksen vuosityötulon perusteella. Päivärahan perusteena käytettävä vuosityötulo ei saa olla suurempi kuin eläkevakuutuksesi vuosityötulo.
- jos olet korottanut vakuutustasoasi kassaan yli 20 prosenttia alle 15 kuukautta ennen työttömyyttä, emme voi huomioida 20 prosentin ylittävää korotuksen osuutta ansiopäivärahan perusteeksi.
- päivärahan maksaminen alkaa omavastuuajan jälkeen. Omavastuu aika vastaa viittä arkipäivää. Täytähän hakemuksen myös omavastuupäivien osalta.

Myyntivoittolaskelma

Myyntivoittolaskelma on ensimmäisen ansiopäivärahahakemuksen pakollinen liite ja jokaisen hakijan on täytettävä se lomakkeen ohjeen mukaisesti vähintään osittain.

Yrittäjyyden päättyessä selvitetään aina yritystoiminnan taloudellinen tilanne myyntivoittolaskelmalla, vaikka yritystä tai yritysomaisuutta ei olisikaan myyty. Mahdollinen myyntivoitto ei estä päivärahan maksamista, vaan voi siirtää ansiopäivärahan maksamisen alkua enintään 24 kuukautta.

Jos yrityksesi viimeisen täyden tilikauden taseen loppusumma on enintään 20 000 euroa, laskelmalomaketta ei tarvitse täyttää kohtaa 5 pidemmälle.

Jos yrityksen viimeisen täyden tilikauden tase veloilla vähennettynä on ollut yli 20 000 euroa, täytä lomake loppuun asti. Tällöin

tutkimme, onko yritystoiminnan lopettamisen yhteydessä jäänyt niin sanottua myyntivoittoa.

Jos myyntivoittoa jää, se jaksotetaan yritystoiminnan päättymisestä lukien eikä päivärahaa makseta jaksotusajalta. Jos jaksotettavaa myyntivoittoa syntyy, saat siitä kirjallisen päätöksen. Päätöksestä näet jaksotusajan pituuden sekä milloin voit alkaa taas hakea päivärahaa.

Miten paljon päivärahani maksamisen alkaminen voi siirtyä?

Karkealla tasolla myyntivoiton jaksotusaikaa voi arvioida vertaamalla omaa päivärahan perusteena olevaa vakuutustasoaan ja jaksotettavaa myyntivoittoa.

Jos vakuutustasosi on ollut esim. 20 000 euroa ja jaksotettava myyntivoitto myös 20 000 euroa, jaksotusaika on yksi vuosi (12 kk).

Huomaathan, että

- mikäli sinulla on lomakkeen täyttämässä haasteita, täytä se kuitenkin niin hyvin kuin mahdollista ja toimita se kassaan viimeisen täyden tilikauden taseen kanssa. Suosittelemme, että täytät lomakkeeseen kirjanpitäjäsi tiedot, jolloin voimme pyytää lisätietoja häneltä. Täsmentävien tietojen selvittäminen kirjanpitäjältä nopeuttaa usein hakemuksen käsittelyä.

Töissä työttömyyden aikana?

Voit ottaa työttömänä vastaan lyhytaikaisia tai osa-aikaisia töitä, ja saada tällöin tuloihin soviteltua ansiopäivärahaa. Ilmoitathan TE-toimistoon, mikäli aloitat työttömänä palkkatyön, yritystoiminnan tai oman työn. TE-toimisto antaa tarvittaessa asiasta tiedon työttömyyskassalle.

Palkkatiedot saamme tulorekisteristä. Aloittaessasi palkkatyön, toimita kuitenkin kassaan kopio työsopimuksesta hakemuksen liitteeksi. Jos et ole tehnyt kirjallista työsopimusta, työnantajan on täytettävä selvitys työsuhteen keskeisistä ehdoista.

Jos toimit kevytyrittäjänä laskutusosuuskunnan kautta, emme saa tulotietojasi tulorekisteristä. Toimita tällöin kassaan palkkalaskelma.

Jos aloitat uuden yritystoiminnan tai jos sinulla on TE-toimiston sivutoimiseksi toteamaa yritystoimintaa, toimita kassaan kuukausittain tuloslaskelma yritystoiminnastasi. Mikäli sinulla ei ole tuloslaskelmaa, toimita kuukausittainen laskelma yrityksesi tuloista ja menoista. Jos yrityksesi on osakeyhtiö, toimita kassaan kuukausittain palkkatiedot.

Näin ilmoitat hakemuksessa työstä

- Palkkatyön osalta merkitse hakemuksen päiväkohtaiseen selvitykseen työpäivien kohdalle 'töissä' ja ilmoita siinä myös työtunnit ja -minuutit.
- Yritystoiminnan osalta älä täytä työaikaa hakemuksen päiväkohtaiseen täyttöön, vaan ilmoita hakemuksen **Lisätietoja-**kentässä toimineesi yrittäjänä.

Näin tulosi vaikuttavat päivärahaan

- Työttömänä ollessasi voit ansaita niin sanotun suojaosan verran eli 300 euroa kuukaudessa tai 279 euroa neljässä viikossa ilman ansioturvan pienentymistä.
- Jos tulosi ylittävät 300 euroa kuukaudessa tai 279 euroa neljässä viikossa, ansiopäiväraha sovitellaan eli päivärahasta vähennetään puolet suojaosan ylittävästä työtulosta.
- Silloin kun maksetaan soviteltua ansiopäivärahaa, päivärahan ja työtulon yhteenlaskettu määrä ei voi ylittää ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa.

Sosiaalietuuksien vaikutus päivärahaan

Jos haet tai alat saada jotakin etuutta, sillä voi olla vaikutus ansiopäivärahasi määrän tai oikeutesi saada päivärahaa.

Yleisimmät sosiaalietuudet, jotka eivät vaikuta ansiopäivärahaasi:

- Osittainen varhennettu vanhuuseläke
- Vapaaehtoinen eläkevakuutus, joka on sinun itsesi tai yrityksesi ottama. Toimita kassaan eläkepäätös.
- Asumistuki

Yleisimmät sosiaalietuudet, jotka vähennetään ansiopäivärahastasi:

- Lasten kotihoidon tuki (hoitoraha ja hoitolisä)
- Osatyökyvyttömyyseläke
- Osakuntoutustuki

Yleisimmät sosiaaliuudet, jotka estävät ansiopäivärahan maksamisen:

- Sairauspäiväraha tai osasairauspäiväraha
- Työkyvyttömyyseläke tai muu täyden työkyvyttömyyden perusteella myönnetty etuus
- Kuntoutustuki ja kuntoutusraha

Tarkempi listaus sosiaalietuksista ja niiden vaikutuksista päivärahaan on luettavissa verkkosivustoltamme kohdasta **Sosiaalietuksien vaikutus päivärahaan**.

Muista ilmoittaa muutoksista

Sinulla on velvollisuus ilmoittaa Yrittäjäkassaan sellaisista tilanteesi muutoksista, jotka voivat vaikuttaa ansiopäivärahasi määrään tai oikeuteesi saada ansiopäivärahaa.

Ilmoitathan päivärahakemuksessa, jos olet esimerkiksi aloittanut palkkatyön tai yritystoiminnan tai sinulle on hakujaksolla maksettu palkkaa työsuhteesta tai sinulla on yritystoiminnasta tai omasta työstä saatua ansiotuloa tai muuta taloudellista etua.

Ilmoita myös, jos olet hakenut sosiaalietuutta tai eläkettä, vaikka sitä ei olisi vielä myönnetty sinulle.

Jos jätät ilmoittamatta muutoksista, voi tällainen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti johtaa etuuden takaisinperintään

sekä mahdollisesti myös hallinnollisiin ja rikosoikeudellisiin seuraamuksiin.

Kassajäsenyyttä alle 15 kuukautta työttömyyden alkaessa?

Jos olet siirtynyt Yrittäjäkassaan palkansaajakassasta, olet työttömäksi jäädessäsi toiminut yrittäjänä alle 18 kuukautta ja olet ollut Yrittäjäkassan jäsen alle 15 kuukautta, sinulla saattaa olla oikeus yrittäjyyttä edeltäneiden palkkatöittesi tulojen perusteella maksettavaan päivärahaan.

Toimi näin, jos et ole saanut palkansaajakassasta päivärahaa

Kun haet ansiopäivärahaa yrittäjyyttä edeltäneen palkkatyön perusteella, toimita Yrittäjäkassaan tämän ohjeen alkupuolella mainittujen liitteiden lisäksi työ sopimus ja irtisanomisilmoitus työsuhteesta ennen yrittäjyyttä.

Tällöin työttömyyspäiväraha lasketaan yrittäjyyttä välittömästi edeltäneiden 26 viikon vakiintuneen palkkatulon perusteella. Voit laskea arvion päivärahastasi verkkosivustollamme **Jäsenille**-valikosta alaotsikosta [Laskurit](#), käyttäen laskuria nimeltä **Laske jälkisuojapäivärahasi**.

Toimi näin, jos olet saanut palkansaajakassasta päivärahaa

Jos olet saanut palkansaajakassasta työttömyyspäivärahaa ennen yrittäjyyden aloittamista, maksamme samansuuruista päivärahaa, jota olet saanut aiemmin. Maksamme päivärahaa tällöin enintään enimmäismäärästä jäljellä olevien päivien osalta.

Kun palkansaajakassa on maksanut sinulle päivärahaa välittömästi ennen yrittäjyyttä, sinun ei tarvitse toimittaa kassaan työsopimusta tai irtisanomisilmoitusta.

Miten nopeasti hakemukseni käsitellään?

Käsitlemme päiväraha hakemukset aina mahdollisimman nopeasti niiden saapumisjärjestyksessä. Käsittelyaika vaihtelee vuodenajan ja kuukauden ajankohdan mukaan. Kuukauden alussa kassaan saapuu aina enemmän hakemuksia, jolloin käsittelykin voi olla hieman hitaampaa.

Hakemuksilla on käsittelyaikatakuu. Annamme päätöksen ansiopäivärahastasi viimeistään 30. päivänä hakemuksesi saapumisesta kassaan. Jos hakemuksesi on puutteellinen, annamme päätöksen sinulle viimeistään 14. päivänä sen jälkeen, kun meillä on ollut käytettävissämme asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot.

Yrittäjäkassa maksaa ansiopäivärahoja jokaisena arkipäivänä. Päivärahat ovat tilillä yhden tai kahden pankkipäivän kuluttua hakemuksen käsittelystä. Arkipyhät saattavat aiheuttaa muutoksia maksuaikatauluun.

Kun hakemukseni on käsitelty

Kun olemme käsitelleet ensimmäisen hakemuksesi, annamme sinulle ansiopäivärahastasi kirjallisen valituskelpoisen päätöksen sekä maksuilmoituksen, josta näet maksun tiedot.

Seuraavan hakemuksen toimittaminen

Saatuasi ensimmäisen päivärahapäätöksen voit toimittaa kassaan seuraavan ns. jatkohakemuksen vähintään neljän kalenteriviikon (ma–su) tai kuukauden jaksolta jälkikäteen. Tee jatkohakemus eAsioinnin **Tee hakemus** -välilehdeltä.

Lisää tietoa?

Olethan meihin yhteydessä, mikäli sinulla herää kysymyksiä.

Autamme sinua mielellämme.

- **Tavoitat meidät nopeimmin viestillä [eAsioinnistamme](#).** Kirjaudu eAsiointiin verkkosivustollamme www.yrittajakassa.fi ja lähetä kysymyksesi sähköisesti viestillä eAsioinnin **Viestit**-välilehdeltä.
- Soita **09 622 4830**. Puhelinpalvelumme on avoinna ma – to klo 9–12 ja lisäksi ti klo 13–15.
- Halutessasi voit lukea lisää päivärahaan liittyvistä asioista verkkosivustoltamme www.yrittajakassa.fi valikosta **Jätkö työttömäksi?**